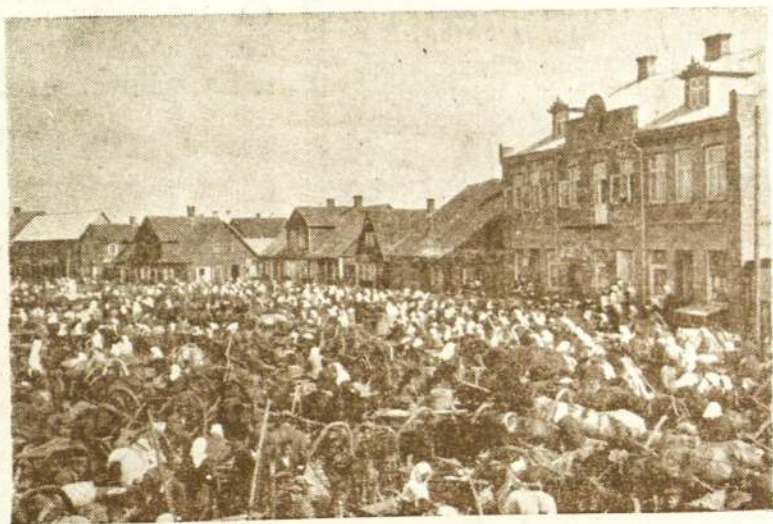

LIETUVIŲ IŠEIVIŲ JAUNIMO ŽURNALAS
LAPKRIČIO MĖN.

Nr. 9

1935 m.

Lietuvos turgus.

J. FRIZZO & CIA. BANKINIAI NAMAI

Įkurti 1900 metais

Rua Mauà Nr. 207

Skyrius RUA 15 DE NOVEMBRO, 41
São Paulo

Laivakortės ir šamados į visas pasaulio šalis.

Piniginės perlaidos — siunčiame pinigų į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis.

UŽSIENIŲ VALIUTĄ perkame ir parduodame geriausiomis kainomis.

INDELIAI IR EINAMOSIOS SASKAITOS

Primame indelius, mokame nušimčius ir teikiame knygeles (cadernetas).

Kalbame lietuviškai ir kitomis kalbomis.

Teikiame informacijas raštu į provinciją.

REDAKCIJA rankraščius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų rankraščių savo lėšomis negrąžina. Už skelbimų turinį neatsako. Siunčiant Redakcijai korespondencijas, raštus ar laiškus, visada turi būti nurodyta siuntėjo vardas, pavardė ir tikras adresas.

ŠAMADOS

J. FRIZZO BANKINIAI NAMAI

Isac Cogan tarpininkaujant, darome šamadas iš viso pasaulio šalių, už prieinamiausias kainas ir su pilnomis garantijomis.

Rua Mauá, 207 - S. PAULO - Tel. 4-3345

« VILTIES » ŽURNALAS GAUNAMAS

Luz stoties kioske; José Paulino vaistinėje; prie Centralinio Pašto laiptų ir kampo; Rusų vaist. Mokoje; Menkaičio krautuvėj S. Annoj; Kirilausko krautuvėje Villa Anastazijoje, pas atskirus platintojus ir Redakcijoje, rua Lithuania, 13. SANTOS: S. P. R. stoties kioske.

Prisiekusis Vertėjas MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO 32 sobreloja
Tel. 2-6393 — SÃO PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteiras de identidade, carteiras profissionaes ir kitus dokumentus.

Kalbama lietuviškai

Dr. S. MEITIN

SUSIKALBAMA LIETUVIŠKAI

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universitetuose)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vakaro.

Ultravioletiniai spinduliai.

Rua Barão de Itapetininga, 139

Salas 8 - 9 - Telef. 4-0715

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universitetuose 1914 m. laidos)

RUA YPIRANGA, 193 - ap. 4 (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316.

Ligonius priima kasdien: nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 val. iki 12 val.

Vidaus, nervo-psichinės ir moters ligos.

Specialė klinika venerinių ligų (triperis, sifilis, šankeris)

Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo mikrobojų ir t. t.

Daktaras

A. JAZARA - SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)

Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral, 12 sobr.

2.º Andar - salas 4 e 5

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

Gyv. butas ten pat 5 auk. Tel. buto 2-5068.

V I L T I S

LEIDŽIA BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO S-GA «VILTIS»

1935 metų Lapkričio m.	Adresas: "VILTIS" Caixa Postal 3074, rua Lithuania, 13 - S. PAULO	Nr. 9 Eina 1 metai
	KAINA: Metams 8 milr., pusmečiui, 5 milr. Amerikos valstybėse - metams 12\$000, pusmečiui 6\$000. Lietuvoje ir kitur metams 15\$000 puse. 8\$000. Atskiras nr. 1\$000.	

Konsulas p. Povilas Gaučys viešam priėmime (sėdi vidury).

KONSULO POVILO GAUČIO VIEŠAS PRIĖMIMAS.

Brazilijos lietuvių kolonija jau nuo 1929 m. yra Lietuvos Vyriausybės atstovaujama užsieny. Iki atvykimo pirmo konsulo, lietuviai gyveno pakrikę, nesąžiningų asmenų įvairiai išnaudojami, vietinės vyriausybės neglobojami, neužtariamai, kaip svetimšaliai, į kuriuos paprastai mažą kreipia dėmesį. Ir taip lietuvių gyvenimas būtų žengęs ateitin, be jokių pasikeitimų, be laimėjimų, net atvirkščiai, regresuotų, tautiečiai ilgai niui asimiliuotusi ir atskiltų nuo Tautos. Šiems pavojams išvengti mūsų rūpestingoji Vyriausybė tautiečius priglaudė po savoju sparnu, pripažindama tikraisiais savo vaikais, sūnumis. Kaip tikroji motina iki savo mirties neapleidžia savo vaikų, kol reikalinga jiems motiniška globa, bet kokia parama, rūpinasi vaikų gerove, ruošia juos skaistesnei ateičiai, taip ir mūsų Vyriausybė, išgirdusi išėivių prislėgto gyvenimo aimanavimą, pagalbos šauksmą, ištiesė motinišką ranką savo vaikui — išėiviui. Jau praslinko šeši metai, kaip Lietuvos Vyriausybės esame globojami. Per tą laiką kolonija gerokai sustiprėjusi, kultūriniai aug laimėjusi. Galimas dalykas, kad lietuviai,

jei nebūtų mūsų Vyriausybės globojami, neturėtų savo atstovo, tai iki šiai dienai nebūtume turėję savų net keturių mokyklų su trimomis nuosavomis patalpomis, iš kurių triška šviesos spinduliai ir mūsų tautiečių niurfas griteles. Ir tautiečių reikalai čia greičiau išgirstami esant mūsų atstovui Brazilijoje. Organizacijos taip pat reikalingos gerovado, patarėjo. Žodžiu, visų atsitikimų ir neišminėsi.

Jau sulaukėme kolonijoje trečio vado, konsulo. Atvykstant iš Argentinos trečiam konsului p. Povilui Gaučiui, po liūdno įvykio, kada kolonija skendėjo gedule, sutinkant nebuvo tokio entuziazmo, koks turėjo būti. Su naujuoju Konsulu susipažinimui, užmegsti glaudesnius santykius, Br. Liet. S-ga «Viltis» suruošė «Dr. Vinco Kudirkos» v. liet. pr. mokykloje viešą priėmimą.

Lapkričio mėn. 24 d. 5 val. v. mokyklos salėn susirinko virš šimto lietuvių, kurių tarpe organizacijų atstovai, pasižymėję kolonijoje asmenys ir «Vilties» sąjungos nariai. Atvykstantis Konsulas p. Povilas Gaučys sutinkamas «Vilties» S-gos dūdų orkestro maršu. S-gos pirmininkas

LTSK valst.
respublikos
biblioteka

Mūsų narij, š. m. lapkričio mėn. 30 d. baigusį Piracicaboj agronomijos mokslus,

JONA ZABROCKA

nuosirdžiausiai sveikiname ir linkime kuo sėkmingiausiai dirbti pasirinktoį srity.

„VILTIES“ S-GOS CENTRO VALDYBA.

Kons. p. P. Gaučio priėmimo dalyviai.

mok. V. V. Gineikis-Nalivaika iškilmes atidaro, kalboj pažymėdamas «Vilties» s-gos ir dalyvių džiaugsmą susipažįstant su aukštu asmeniu, mūsų kolonijos vadu, turint progos šeimyniška nuotai-ka pasidalinti mintimis ir užmegsti ryšius.

Atidarius «Vilties» choras J. Stankūne vedamas pradeda koncertinę programos dalį. Lietuviškos harmoningosios dainelės suskamba didžiulėj «Dariaus ir Girėno» salėj, sužadindamos dalyvių jautriuosius jausmus, emocijas, sukeldamos Tėvynės prisiminimus, ilgesį. Ivanovo diriguojamas dūdų orkestras pagrojo tautinių melodių, kurios kalbas, sveikinimus bei linkėjimus lydejo.

Pirmas kalbėjo «Vilties» s-gos garbės narys V. Godliauskas, nušviesdamas kolonijos ir «Vilties» s-gos kūrimosi sunkiuosius laikus ir s-gos istoriją. Vėliau klebonas kun. Sugintas, Bendruomenės vardu, St. Puišys, «Šviesos» red. vardu, St. Vinkauskas ir J. Stankūnas, choro v., P. Korsakas, «Vilties» žurnalo v., A. Serbėnta, Mokos mok. Tėvų K-to v., F. Čemarka, Ūk. Dr. «Grūdas» ir St. Butrimas «Vilties» s-gos sportininku.

visas kalbas Gerb. Konsulas p. Povilas Gaučys atsakė. Pirmiausia pareiškė nusistebėjimą kiek kolonijos, tiek ir «Vilties» s-gos laimėjimais. Pietų Amerikos lietuvių kolonijos nė viena netu-

ri nuosavos bažnyčios, ne viena organizacija neįsigali leisti žurnalo, «Vilties» s-ga tokį stiprų chorą turi ir t. t. Todėl p. Konsulas optimistas esąs visais mūsų reikalais. Ragino visus dirbti, dėtis prie kiekvieno darbo ir iš savo pusės padėjo remti kiekvieną naudingą lietuvišką žygį.

Kalba palydėta garsiu «valio» ir triukšmingu delynų plojimu. Po to orkestras sugrojo Tautos Himną.

Pasibaigus prakalboms, lietuvių žymiausias solistas T. Mažeika ir mėgiami p. p. Vinkauskai padainavo keletą dainelių.

V. V. Gineikis Nalivaika iškilmes uždarė, padėkodamas visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems kuriuo nors būdu prieš suruošimo šių iškilmių.

Apie 9 val. 30 m. vak. visi dalyviai pakelta nuotai-ka išsiskirstė į namus.

Skelbkitės

„VILTYJE“

VAIKU DARŽELIS

Kiekvienas žmogus turi būti išauklėtas ne vien fiziniai, bet protiniai ir moraliai. Kiek sistemingesnis auklėjimas yra, praktikuojamas pradžios mokykloje, tačiau mokykla į jo būdą mažai tegali paveikti. Mokykloje išmokama skaityti, rašyti, skaičiuoti, pažinti savo gimtąjį šalį, gimtąją kalbą, svetimų tautų kultūrą bei civilizaciją, ir tą viską tik labai pavirsutiniskai. Vaikas išėjęs iš mokyklos pasilieka su tomis pačiomis blogomis ir geromis jo šeimos ypatybėmis, nes mokykla būdo susiformavimui mažai ir visai mažai tegali padėti. Ir ypatingai mokykla negali daryti įtakos į vaiko būdo išauklėjimą, jeigu jo šeimos auklėjamieji metodai yra skirtingi mokykloje praktikuojamiems auklėjamiems metodams, o šeimoje

gauti ir kiekvienu gyvenimo laikotarpiu, tačiau kas vaikystėje negavo gero išauklėjimo, vargu beigaus subrendus. Ir kadangi priešmokykliniame amžiuje susiformuoja žmogaus charakteris, kuris turi iš dalies nemažai įtakos tolimesnio jo gyvenimo pasisėkimams bei laimei, todėl ir tenka labai susirūpinti šio laikotarpio tinkamu išauklėjimu. Taip pat kiekvienam pedagogui yra žinoma ir gerai suprantama, kad pats ankstybysis vaiko amžius labai patogus jo būdo auklėjimui. Todėl kreipiant kiek didesnę dėmesį į tinkamą žmogaus išauklėjimą tenka susirūpinti ir priešmokykliniu auklėjimu.

Šeima negali turėti ypatingos įtakos geroiems vaiko būdo savybėms auklėti, tai ir ieško-

Vaikai darželyje valgo priešpiečius.

dažniausia jokių metodų nešilaikoma: vyrauja ištikinimai bei įpročiai. Mokykla svarbiausią dėmesį kreipia į protinį auklėjimą. Be to, mokykla vaikas pradeda lankyti turėdamas jau 6 — 7 metus. Juk nemažas laikotarpis priešmokyklinis, kada vaikas auklėjimo atžvilgiu paliekamas, galima sakyti, Dievo valiai, kur vaikas įgauna įvairių įvairiausių įspūdžių, kurie taip daug turi įtakos į jo charakterio išauklėjimą. Jeigu mokykla ir turėtų daug įtakos į vaiko būdo susiformavimą, tai vaikas priešmokykliniame amžiuje turi būti apsaugotas nuo blogų įspūdžių. Tas yra neįmanoma pasiekti, o ypač čia mūsų kolonijoje.

Pirmieji gyvenimo įspūdžiai labai smarkiai veikia į vaiko sielą ir vėliau sunkiai jie išdildomi. Tiesa, gyvenimui praktinių žinių galima

ma naujų būdų, naujų kelių, kuriais vaikas būtų tinkamai išauklėtas fiziniai, protiniai ir moraliai. Vaikas gyvendamas šeimoje, vienas, tarpe vyresniųjų, jaučiasi kažkaip svetimas. Jo dvasioje viskas pasisavinta iš vyresniųjų, kas nėra suderinama su jo proto mažu pasauliu, tokiu būdu vaikas netenka savo naturalumo. Netenka jis pusiausvyros tarp įgeidžių, reikalavimų ir galimybių. Vyresniųjų nustatymas «taip daryk» ir «taip nedaryk», vaikui nesuprantamas ir atrodo lyg vyresniųjų, tuo pačiu ir galingesniųjų, savivalės padariniumi. Tokiu būdu vaikas tampa egoistu, negalinti savo valios ir jausmų disciplinuoti. Negalėdamas pilnai suprasti ir pajauti įvairių tvarkos ir elgesio dėsnių, jis pasiduoda bevaliai arba ima savo dvasioje priešintis ir net veiktis.

Vaiķu darželis kaip tik ir padeda šeimai išauklėti tinkamai vaiku. Vaiķu darželio tikslas yra: sukurti tokią išvidinę ir išorinę aplinkum, kurioje vaikas galėtų normaliai augti fiziniai, protiniai ir moraliai; kur jis galėtų jaustis laisvai, lengvai ir džiaugsmingai; kur jis gautų patenkinimą visiems savo amžiui atitinkamiems reikalavimams bei instinktams. Todėl vaiķu darželis padeda susiformuoti vaiko būdai.

Vaiķu darželis paruošia vaikus ir mokyklai. Kiekvienas pedagogas gerai pastebėjo, kaip vaikas jaučiasi mokykloje pirmosiomis lankymo dienomis. Mokyklos gyvenimas labai skiriasi nuo šeimos gyvenimo. Vaikas iš šeimos gyvenimo patėkęs į mokyklą jaučiasi gana nesmagiai, suvaržytas. Visa mokyklos tvarka jam visai nauja. Čia vaikas susiduria su nepažįstamais žmonėmis ir jais nepasitiki. Nepasitiki nei mokytoju, nei savo naujais draugais, pagaliau nei pats savimi. Visai kitoks jautimasis, visai kitoks domėjimasis mokyklos tvarka, vaiko lankiusio prieš tai vaiķu darželį arba šiaip kokią panašią įstaigą priešmokykliniame amžiuje. Čia vaikas įpranta savo įgeidžius, savo norus derinti su viso kolektyvo norais bei įgeidžiais ir tokiu būdu vaikas pamažu įtraukiamas į mažą bendruomenės gyvenimą. Darželyje vaikas susiduria su įvairaus būdo, įvairaus palinkimo vaikais, su jais susigyvena, įpranta derinti savo visus reikalavimus su jų reikalavimais, o tas turi daug reikšmės jo tolimesniam gyvenimui, nes ir vėliau tenka susidurti su įvairiais žmonėmis ir su jais gyventi. Tokiu būdu vaiķu darželis padeda ir mokyklai.

O kaip turi daug reikšmės vaiķu darželis mūsų kolonijoje. Jis ne tik padės susiformuoti vaiko charakteriui, ne tik priruoš jį mokyklai, bet apsaugos nuo blogos įtakos ir nuo nutautėjimo. Ir kaip baisi nutautėjimo banga mūsų kolonijoje. Čia vaikas, išėjęs tėvams į darbą, pasilieka vienas ir yra priverstas atsidurti gatvės vaiķu būryje. Ir kokią išauklėjimą dabar gauna vaikas? Kokie išpūdžiai? Svetimtaučių vaiķu būryje vaikas noroms nenoroms pasiūdo jį įtakai ir taip palengva sėjama nutautėjimo sėkla. Tad susirūpinkime vaiķu darželio įsteigimu, kuris tiek daug atneš naudos mūsų kolonijai.

Tad nesigailėkime savo vaikučiams džiaugsmo, susirūpinkime jų globa, susirūpinkime vaiķu darželiu, nes vaikai — mūsų ateitis, gražioji ateitis. Tik per tinkamą išauklėjimą į laimę ir gražesniąją ateitį. Visi į darbą, nors gal teks daug ir pavargti, bet daugiau pasiryžimo, daugiau gerų norų, nes tik per vargą į laimę.

Z. Nalivaikienė.

Poeto Tėvynės meilė

Jau niekas tavęs taip giliai nemylės,
Kaip tavo nuliūdęs poeta!
Ar kas ir kančių tiek pakelti galės
Tiktai dėl tavęs, numylėta?

*

Kiek ašarų jam išriedėjo griaudžių,
Kiek syk, kaip žvaigždė sidabrinė,
Per kiauras naktis nesumerkė akių,
Kai uždegei jauną krūtinę!

*

Kas suteikė tau numylėta graži!
Tą įstabią, slaptąją galią,
Kuriai į dausas jojo dvasią neši.
Vėl dega jam norai atsailę!

*

Daug žemės puikių ir gražių dukterų
Jo širdį pavergti norėjo:
Dėl dainų — žiedų, dėl eilių įkvėptų
Ir auksą ir vardą žadėjo.

*

Tau puikūs pečių nesupo šilkai,
Tu proto netemdai grožyje, —
O tu tik viena širdies raktą radai
Skaisčia savo skausmo gilybe!

JUOKAI

SAVOTIŠKAS UŽDARBS.

— Vezike, kiek paimsi už nuvežimą iš čia į stotį?

— Prašau sėsti, pone. Nedaug. Sukalbėsime.

— Na, kiek?

— Penkis litus.

— Labai ačiū! Aš tik norėjau sužinoti, kiek sutaupysiu nuėjęs pėsčias.

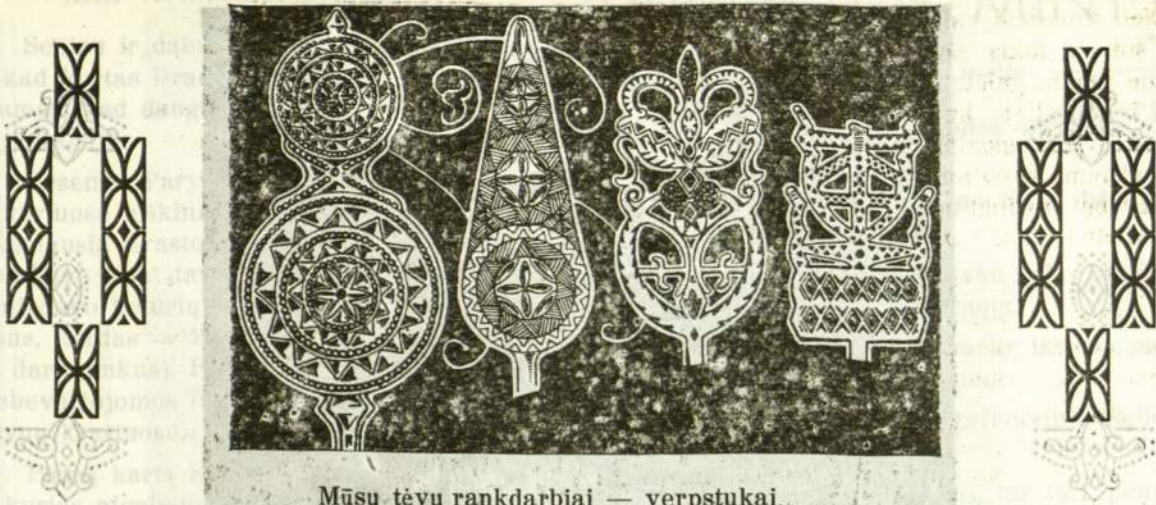
GERAI PAAIŠKINO.

— Antanai, sakyk man, kaip yra su tomis telegramomis, kad viename galė barškina, o kitame telegramos gaunama?

— Ogi taip, kaip su šuniu. Kai jam užmini uodegą, tai jis priešakyje cypia.

Jis. Vėl nelaimė. Nuvirto nuo bėgių traukinys ir užmušė apie dešimtį raguočių gyvulių.

Ji. O Dieve! Vėl dešimtis nelaimingų našlių moterų liko!

Mūsų tėvų rankdarbiai — verpstukai.

LIETUVIŲ TAUTOS MENAS

J. STANKŪNAS.

(tąsa).

Tautodailė.

Toliau paimkime kitą mūsų tautos meno saka — tautodailę. Kiek mes matėme Lietuvoje įvairių įvairiausių kryžių, kryželių, koplytėlių; pakelėms, ant užsukimų, laukuose, miškuose ir net pačiuose sodžiuose. Gražiais ornamentais, figūromis, savitu lietuvišku stiliumi išpuosta. Kokia simetrija, nudažytų spalvų darnumas — harmonija. Įžengę į gyvenamas namus, vėl rasime tokiam muzėjui, tai rankšluostinė ant sienos kaba išmarginta, tai verpėja sėdi prie vindo su lietuviškai išdrožintu verpstuku, tai kiti koki mediniai namų įkabokliai papuošti liaudies rankmenu. Viskas vis padaryta — išdrožinėta to vargšo prasčiokėlio raukšlėta ranka, tartum būtų kokio didžiausio menininko sukurta.

Pažvelkim, kad į tuos pačius audinius: kaip rankšluostiniai, prijuostės, užtiesalai ir kiti. Visuose spindi lietuviški raštai, tiesiog kai kuriuos sunku žiūrėti suprasti. Koks komplikotas turinys, charakteringas skonis, giedri nuotaika, lyrinė išraiška, nepriugulmingumas, individualybė. Tik gaila, Did. Karas uždare lietuviškos liaudies meno epochą. Dabar ir Lietuvoje, kaip sako «pažangieji», «jau ne mada». Jei kas liaudies menu rūpinasi, tai tik daugiau šiuo

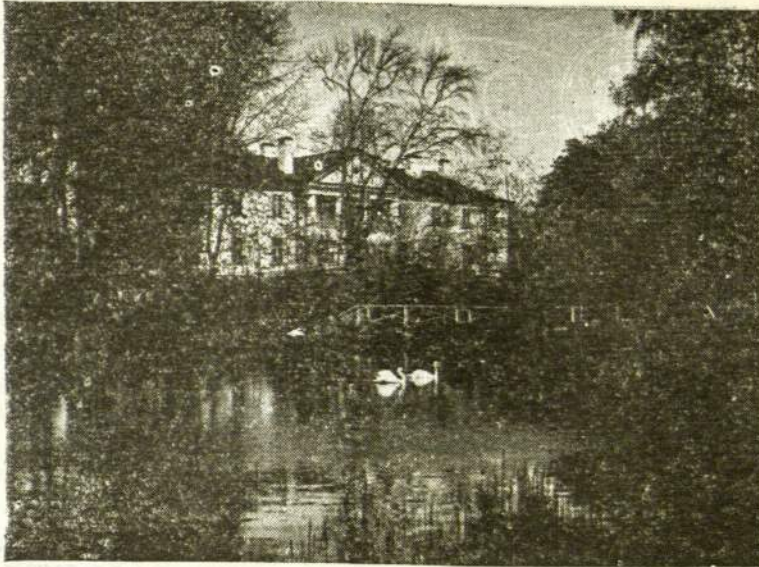
zvilgsniu susipratę. Brangindami savo protėvių, tėvukų gadyne, norėdami lyg sugadintą liaudį atitaisyti. Bet šiaip tai visi stveriasi prie fabriko primityviniai pagaminto skurdo, ar prie kito koki daikto ir fabrikiniais rūbais prisidengęs spaceruoja patvoriais save protingiausių demonstruodamas. Tos dūminės grintelės verkia savo statytojų, kurie jau kapuose guli, verkia praeities, nepažįsta savo dabartinių gyventojų, taip pat verkia ant kapų tie kryžiai, kurių menininkai jau tuose kapuose ilsis. Pasvyrę į šalis, vėjo siūbuojami, griūva palaidodami savo meniskurią, pridengdami liaudies skulptorių kaulus.

Tad ar nereiktų ir mums čia Brazilijoje nors paminėti. O gal dar rastųsi kas sugebėtų vieną kitą įdomesnį daiktą paselkant savo tėvų padaryti, arba kas turi dar iš Lietuvos iš senesnių laikų meniskų dalykėlių, reiktų juos surinkus parengti tokią liet. liaudies meno parodėlę, kad mūs čia augančioji karta, nors pasijūrėtų. Kaip iš audinių aš tikiu, kad daug kas turi. Tad nebūtų ypatingų sunkumų jų daugiau pasirinkti, paskolinti, bei

svetimieji mus atskirs nuo kitų, ir įvertins kaippo žmones ne iš veidų, ar kalbos (kurį irgi jau nyksta), bet iš mūsų darbų, kada mes kuo nors turėsimė pasirodyti savo tautos menu, daile ir p. (b. d.)

Rankšluostinė.

Botanikos sodas, Kaune.

IVAIRENYBĖS

ATRADO YPATINGUS ŽMONES.

Mokslininkams betyrinėjant Himalajų kalnuose gyvenančius žmones, pavyko surasti gana keistų žmonių rasę, kilusią iš senovės žmonių, anglų kalba vadinamų «chaldeans». Šitie žmonės gyvena apie 110 metų ir juose nepastebima jokių ligų; jie toki sveiki, jog net šalčių nebijo. Maitinasi daugiausia daržovėmis ir žiemai maisto susiranda pelkėse. Jie gyvena labai paprastai, nors čia gana šalta, vienok vaikščioja veik pusnuogiai.

Šie žmonės yra baltaodžiai. Jie, galima spėti, kilę iš vienos senesniųjų civilizuočių žmonių rasių, kurios gyveno dar apie 2000 metų prieš Kristų. Spėjama, kad jų senoji tėvynė buvusi kur nors Mesopotamijoje. Jų merginos yra gražios ir patraukiančios, nešioja ilgus, per pečius nuleistus, plaukus. Plaukus tepa taukais ir dėvi iš jaučio kaulo padarytas šukas. Juos nufotografuoti galima privilioti tik su patefonu: kada ta «stebuklinga dėžutė» pradeda groti — jie labai susidomi ir tik tokiu būdu galima juos nufotografuoti.

KAIP ATsirADO ORLAIVIAI.

Apie orlaivių atsiradimą yra įvairių pasakojimų. Vieni tvirtina, kad orlaivių pradžia buvo šitokia. XVII a. gale viena moteriškė išmazgojo savo baltą sijoniuką. Kadangi diena buvo lytota, tai sijoniuką gavo dziovinti kambaryje. Bedžiudamas sijoniukas pamaži prisipildė šilto oro ir, stai-

ga, nutraukęs virvelę, pakilo iki pat lubų. Moteris tuo džiaugėsi ir juokavo, o vyras giliai susimąstė.

Po dviejų mėnesių į orą pasikėlė pirmutinis balionas, pripildytas šilto oro. Sijoniuko savininkė buvo ponė Mongolfier, o jos vyras turėtų būti pavadintas aeronautikos tėvu. Mat, kartais ir išradimai reniasi sijoniuku.

ŽIBANČIOS AKYS.

Yra žinoma, kad kai kurių plėšriųjų gyvulių, ypač kačių akys tamsoj gana smarkiai žiba. Seniau buvo manoma, kad dėl to žibėjimo tie gyvuliai geriau mato. Ir iš tikro dabar mokslininkai ištyrė, kad šis žalsvas žibėjimas daug padeda geriau matyti.

Kaip įtaisytos jų akys? Iširta, kad šitie gyvuliai savo akyse turi tam tikrą įtaisą, lyg veidrodį, kuris ir mažiausią šviesą pagauna ir gali naudingai suvartoti.

IR MIRDAMAS GARSINO FABRIKĄ.

Gyveno neturtingas senelis. Prieš mirtį jis nuėjo į vieną batų fabriką ir pasiūlė fabrikos savininkui už pusę milijono savo gyvybę, kad tuo išgarsintų jo fabriką. Savininkas sutiko po jo mirties išmokėti senelio giminėms. Kitą dieną pasakė, kad viešai deginsis žmogus. Susirinko iš viso krašto šimtai tūkstančių žmonių. Aukštai didžiulis laužas liepsnoja — ir žmonės nekantriai laukia aukos. Pasirodė baltaplaukis senelis — ir minia nustojo kvėpuoti. Prieš šokdamas į laužą senelis garsiai pratarė: «Žmonės, pirkite tik «Tang» fabriko batus!»

Tą pačią dieną nupirko 200.000 batų.

KAIP ATSIRADO KORTOS.

Seniau ir dabar dar kaimo bobelės pasakoja, kad kortas išradęs pats velnių viršininkas, norėdamas, kad daugiau žmonių nusikalstų ir paktų į pragarą.

Neseniai Paryžiuje du rašytojai išleido veikalą, kuriuose aiškina kortų kilmę. Pasak jų, kortos pirmiausia išrastos ir vartojamos Indijoje. Jų figūros buvo šios: taurė, kardas, pinigai ir lazda, kas vaizdavo keturių luomų kovą (taurė — dvasininkas, kardas — karius, pinigai — pirkliai ir lazda darbininkus). Panašios kortų figūros ir dabar tebevartojamos Italijoje, Argentinoje ir kituose lotynų kraštuose.

Pirmą kartą Europa kortas išvydo tik 1320 met., kurias atgabeno didelis tų laikų šposininkas Gringoneras. Šis sumanus šposininkas kortomis linksmo puskvailį Prancūzijos karalių, Karolį VI. Nuo to laiko prancūzai gana ilgą laiką kortas gamino net visam pasauliui, jų dailininkai «mostis» perdirbo į čirvus, bubnus, kryžius ir pikus. Vėliau prancūzus kortų gamyboje nukunkuravo anglai, vokiečiai ir amerikiečiai.

Mūsų žymus dailininkas, Adomas Varnas, nupiešė lietuviškas kortas (dama — Birutė, karalius — Basanavičius ir t. t.)

Azartiniu kortų lošimu dabar užsikrėtė visi luomai ir įvairaus amžiaus žmonės. Nors tokie lošimai visose valstybėse persekiojami, bet ta «per akis vagystė» beveik visuose namuose ir klubuose puikiai gyvuoja, kas prasilešėlius dažnai paskatina nusižudyti.

ŽEMĖS AMŽIUS.

Žmonės jau seniai laužo galvas, kiek metų mūsų žemė turi. Mokslas gi stengiasi surasti būdą žemės amžiui suskaičiuoti. Įvairiais laikais spėliota apie žemės senumą. Mokslininkai mano, kad žemės amžius labai senas. Jei manyti, kad vandenynai buvo prieskūs ir tik per ilgą laiką upės į juos prinešė tiek daug druskos, kad vanduo pasidarė sūrus, tai žemės amžius tada siektų 300 milijonų metų. Bet dabar mokslininkai, tyrinėdami metalo radiumo nykimą, apskaičiuoja, kad žemė turinti mažiausiai 2000 milijonų metų. Tai bent ar želis!

KAM TINKA KARSTAI AMERIKOJE.

Amerikiečiai gardžiai juokiasi nepaprastu žmogeliu Amerikos Kanados pasienyje. Tarp daugelio kitų draudžiamų Amerikai įgabenti dalykų yra Anglų arklių lenktynių loterijos bilietai, kuriuos muitinės gaudo. Kas iš tokio draudimo išsina — aišku, dėl draudimo tų bilietų dar daugiau reikalauja. Gudriems šmugelninkams tai puikus

PARINKTOS MINTYS

Patarlės apie meilę

— Vienas gramas meilės atsveria vieną svarą įstatymų.

— Ieškok meilės, ji nuo tavęs bėgs; bėk nuo meilės, ji tave seks.

— Kas žino, kada jis sau galą pasidaryti turi, nieko apie meilę nesupranta.

— Taip, mes galime meilę laisvai pradėti, tačiau baigti jos nebegalime.

— Vėsinama ugnis ir priverstina meilė neilgai tetrunka.

— Kas meilę širdy turi, tas turi pentinus pašonėj.

— Meilė dar pagerina net ir geriausia.

— Meilės turguje nerasi.

— Meilė yra vienintelis užmokestis už meilę.

— Pavydulinga meilė ir geras akis padaro žvairias.

— Meilės ir kosulio negalima paslėpti.

— Kas myli labiausiai, tas kalba mažiausiai.

— Meilei suplonėjus, atsiranda storčiausios klaidos.

— Tikra meilė nežiuri atgal.

— Kur daug meilės, ten daug ir nesusipratimo.

verslas. Nenuostabu, kad jie visu amerikonišku apskrumu imasi jų gabenti. Vienam tokiam, Civiliui, pirmasis mėginimas nepavyko. Vandens policija jį sučiupo Mičigano ežere. Nenorėdamas išiduoti policijai, turėjo paskandinti bilietų už 50.000 dolerių. Bet jis nenusiminė. Jam atėjo į galvą neįkainojama mintis. Vieną dieną pasienyje pasirodė iškilminga ir didžiulė laidotuvių eiseną. Keturi juodai apsirengę vyrai nešė paausuotą karstą, kuris skendėjo vainikuose. Užpakalyje sekė orkestras ir palydovų būrys. Be abejo, kaip policija manė, čia buvo nabašninkas, miręs Kanadoje ir norėjęs būti palaidotas savo tėvų žemelėje. Eisenai peržengus sieną, kareiviai pagerbė šautuvu. Paausuotas karstas taip be kliūčių pateko į Jungtines Amerikos valstybes su bilietais už vieną milijoną dolerių. To nabašninko begedi tik Amerikos muitininkai.

Brazīlijos Nepriklāusomybēs paminklas Ypirangoj — Sāo Paulo.

J. Blažys

KULTŪRA IR PSICHINĒ SVEIKATA

(Pabaiga)

Mfēstīškoji ir industriālānē kultūra nebūtinai turi kenkti žmogaus sveikatai. Racionāli miestų, butų, dīrbtūvių statyba, sociālānēs ir individualānēs higijēnos dēsnių taikymas, tinkamas darbo ir poilsio tvarkymas gali sudaryti kaip tik palankias sālūgas žmogaus gyvenimui ir sveikatai. Jau dabar gerai tvarkomi didmiesčiai duoda mažesnį mirtingumą, kaip atsilikę kaimai. Dabartinē kultūra, laimei, galinga ne tik savo naikināmomis priemonėmis, — ji dar galingesnē savo kuriamomis jėgomis, savo veržimusi prie tiesos ir teisingumo, kurie ilgainiuf turēs nugaletī tamšias ir žiaurias tendencijas žmogaus būde.

Prieš savo dabartinius trūkumus kultūringoji žmonija nestovi akla. Ir alkoholizmas ir sifilis nėra nenugalimi slibinai. Būtų didelis moralinis regresas atsisakyti tinkamai globoti tuos žmones kurie turėjo nelaimēs apsigimti psichškai defektingais arba kurie psichškai suiro, bet, fiekdama visos galimos paramos silpniems ir ligotiems, kultūringoji žmonija turi rūpintis taikyti gyvenime visas priemones tam, kad išpētų naują psichinio silpnumo ir ligotumo atsiradimą. Šio išpėjimo mus moko psichinē higijena ir eugenika.

Protinis nūdienio žmogaus gyvenimas, racionaliai sutvarkytas, negali būti nervinio arba psichinio sufrimo šaltinis. Štai, mokslininkai grei-

čiau pasižymi gera sveikata ir ilgu amžium. Vienašališką darbą dabar vis daugiau ima atsverti prigijęs masėse sportas, turizmas, visuomeninis veikimas (jaunimo organizacijos!).

Galima pasakyti, kad kultūringos žmonijos psichinės sveikatos problema yra iš dalies moralinė problema. Moraliniai faktoriai turi didelės reikšmės kovoje su socijalinėmis blogybėmis, su alkoholizmu ir sifiliu. Sveikų idealų ugdymas žmonėse — viena iš pagrindinių sālūgų kultūringos žmonijos išsigimimui išpėti. Ideali kultūra turi pakelti žmogaus asmenybę ir padėti jai harmoningai plėtotis — tuo pačiu saugant ir psichinę žmogaus sveikatą.

Laurinaitis.

Nusijuokus ryto saulei

Aš išeisiu į laukus,

Ir priskynus žiedų saują

Pinsfū pinsiu vainikus.

Mėlsvosios neužmirštuolės

Dobilėliai raudoni

Man dabins kasas geltonas

Ir skambės daina džiugi!

Aš bernužiui ją dainuosiu,

Kurs lankoj dalgėli trauks!

Pradalgijų suguldes šimta,

Pusrytėlių jaunas lauks

Vieną rausvą dobilėli

Dovanosū jam jaunam!

Lai žinos, jog dainos mano

Skamba vien tik jam vienam!

Kanalas Manque (Rio de Janeiro)

ABISINIJOS FAUNA

Abisinija yra vienas turtingiausių Afrikos kraštų ne tik mineralais, bet ir įvairiausiais laukiniais žvėrimis ir paukščiais, kuriais knibždėte knibžda senos imperijos miškai. Visa šalis yra laikoma vienu puikiausiu zoologiniu sodu, kuris vilioja ne vien Europos ir Amerikos naivius medžiotojus, bet ir gamtos tyrinėtojus rytinės Afrikos laukinių dykumų gyventojų gražiausius egzempliorius įsigyti.

Iš naminių gyvulių bene daugiausia laikoma zebų veislės bulių, kurių visa banda siekia virš dvidešimt milijonų galvų. Paprastos priežiūros reikalingi zebai, lygiai kaip vasaros metu mūsų laukuose galvijai. Taip pat yra labai paplitęs ir arklių auginimas, kuris iš abesinų reikalauja atsidejusio darbo. Arkliai yra mažos veislės, bet labai gyvi ir stiprūs; tinka transportui. Arklius daugiausia laiko kariuomenė. Kitas mažytis gyvulys tai asilas, mažiausias iš visos savo šeimos. Jis yra naudingiausias žmogaus tarnas, nes gana stiprus ir kelionėje be galo patvarus — lengvai nugali stačiausius kalnus. Jis yra laukinis gyvulys, bet labai lengvai prijauginamas.

Saulės kepinamuose plotuose yra branginamas gyvulys — kupranugaris, naudojamas komercinių karavanų sunkiems kroviniams pergabenti. Kupranugaris be galo patvarus ir gali pakęsti didelį karštį: dažnai būna kelias dienas negėres, nevalgęs.

Abisinai labai daug augina avių, kurios duoda vilną, kailį ir mėsą. Skaitlingos ožkų bandos laikomos pienui, sviestui ir sūriui.

Gana plačiai auginami šunės tiek civili-

zuotų gyventojų, tiek laukinės tautelės normadus tribų. Šunų spalva daugiausia rausva. Priklauso puslaukinei veislei. Liesi, su ilgu snukiu, kurio šnirplės nuo įvairių vabzdžių sukandžiojimų būna išgedę, bet gerai suuodžia. Iš tolo pajunta svetimą žmogų ir ima skalyti. Bendrai išrūdo linksmi ir vikrūs.

Net kai kurie laukiniai gyviai priskiriami prie naminių, pav.: dramblys, strausas, gazelė. Dramblys daug mažesnis už Indijos dramblių, bet gerai vertinamas dėl savo ilgių ir kaulų; tinkamas transportui. Toliau seka strausas, kurio gražios plunksnos išpešamos ir plačiai eksportuojamos į užsienį. Gyvena įvairiose apylinkėse.

Įvairios veislės girių gazelės, su savo popilvu krepšiais, kurie dažnai naudojami mažų vaikų nešiojimui, laikomos narvuose uždarytos. Penimos pienu ir mėsa, kad daugiau padidėtų glandulos ir tuo pačiu jų vertė. Laisvėje šie gyvuliai yra labai baiktūs: kieno nors pabaidyti su didžiausiu triukšmu šoka bėgti per krūmokšnius.

Tarp plėšrųjų Abisinijos gyvulių, pirmoj vietoj skaitomas žvėrių karalius liūtas, kurio kailis yra geltonos spalvos, pamargintas palšva, kaip ir tigras — «felis leo aethiopicus». Ši veislė dažniausia gyvena pakrantėse bei slaituose, truputį mažesnės išvaizdos negu jo pietinės srities broliai. Didžiausi liūtai turi 1,05 m. aukščio ir 3,10 ilgio. Svoris siekia 200 kg.

Šis žvėris abesinų nuolat persekiojamas, nes jie laiko sau didele tradicine garbe laimėjus kovą su žvėriu ir gavus jo odą. Todėl jis slaps-

Corcovado (Rio de Janeiro).

RIO DE JANEIRO IŠ PIRMO ŽVILGSNIO

PILGRIMAS

Ar yra pasauly kitas toks gražus miestas kaip kad Rio de Janeiro? Jį pralenkiančių tegali būti tik smulkmenomis. Be abejo, jį pralenkia senieji Europos miestai technišku sutvarkymu, k. a. viešomis aikštėmis, dideliais gražiais namais bei miesto dalių architektūra.

Šiais trim atžvilgiais jį pralenkia ir Buenos Aires, neskaitant Šiaurės Amerikos miestų,

tosi miškų tankumynuose, bėgdamas nuo žmogaus akių, kur niekad nelanko žmogus. Todel Abisinijos liūtas yra labai atsargus ir bailus.

Tarp įvairių laukinių plėšriųjų žvėrių, randasi ir leopardas, pantera, javalis, vilkas, zebros, žirafos, laukinės hienos, jaguaras, įvairiausia bezdžionė: baltoji ir juodoji šimpanzė, antilope ir daug, daug kitų.

Ne tik vieni gyvuliai sudaro įdomų šį Abisinijos zoologijos sodą, bet taip pat ir gyviai, kurie skraido, nardo ar šliauzioja.

Pirmiausia minėtina gyvatė «sacuris», kuri išauga ligi 20 m ilgio, tai viena didžiausių žemiškų šliužų. Kitos mažesnės, kaip «vibora», pasižymi stipriais mirtiniais nuodais. Be to begalės šliužų, kaip driežai; skorpionai etc.

Iš paukščių galima pažymėti erelį, mintantį žuvimis, falkoną, kalibrį, juodąją zuvedrą, gyvačių naikintoją, turinčią gana ilgias kojas ir narsiai puolančią bet kokią gyvatę, bet zuvedra beveik visuomet dėl savo snapo tvirtumo ir ilgų nagų būna laimėtoja. Tos pačios veislės yra dar vienas didelis paukštis, labai tipiškas, Abisinijos indijonų vadinamas «Aba-cumba» (Bucorax Abisinicus).

kuriuose susigrūdę itekmingiausi ir galingiausi žmonijos veiklos atstovai.

Bet imant estetinį įspūdį, koki sudaro Rio de Janeiro visumoje, galima užtikrinti, kad nei vienas pasauly jam neprilygsta tokia žavinga grožybė. Tos grožybės dalis — garsioji įlanka, tai atsiveriančios durys, kad žmogų iš karto sužavėjus. Bet visgi, nei žemė, nei jūra nepasitenkina savo dailės burtais, siekia toliau ir kitomis priemonėmis kuria išpuodingas ir naujas grožybes, tiek nužemindamos žmogaus kūrybą, kad ne tik jau nebegali ji su ana lygintis, bet neįstengia nei atpasakoti, nei atpiešti, nors šios dvi yra galingiausios gražiųjų menų priemonės. Mat, kaip estetinis reiškinys, Rio de Janeiro neaprašomas.

Įsivaizduokim didelį miestą, okeano apjuostą, vilnių glamonėjimą, kalnų mylimą ir dangaus laiminamą šviesą ir spalvomis. Jūra išisiverbdama į patį jo vidurį, liuliuoja jo dvasią savo kosminiu ir amžinu ritmu.

Čia jūra apibrėžia beveik taisyklingą lanką ir per lanko galus, puikiais namukais pats miestas įlenda į jūrą, ir tiek įlenda, kad atrodo rāmiai išbarstyti tarp bangų, ant mažų salelių, dažnai uolų, ant kurių vos išsitenka vienas namas, taip kad žiūrėtojui atrodo vandėdynas apsėtas miesto nuotrupomis, o ant rāmų atsispindi nuo vilnių dangus, skaistus visais metų laikais.

Čia kaip aštria letim, jūra perveria miestą, o ten, savo sūriu liežuviu laižo, glosto, jauki ir mylinti, kaip šuo, išsitiesęs prieš šeimininko kojų.

Ir tam visam žemės su jūra sąmišy, tam žaisme ir saldžiai karčiuos įgeidžiuos, tą gamtos

kūrinį žmonės sugebėjo apšiai papildyti, sudarydami, prisitaikius prie įgeidingos ir sugestijuojančios topografijos, — aikštes, bulvarus, pastatydami rūmus. Štai tas bulvaras kyła, tiesias, vingiuojas, pasislepia, išlenda zigzagais — vis pagal jūros ir kalno įgeidžius, kurie veda prie grakštumo ir kviečia žavingiems žaismams. Šitas kelias slepias tunelyje, o tas tiesias per pašlaitę.

Šitas judėjimas, šitas žaismas, šitas įgeidis, šitas pasakingas formų grakštumas iškelia ir išpuošia Rio de Janeiro per stiprius ir galingus kalno burtus. Nes tas kalnas drąsuolis susiremdamas su jūra ir ją puldamas savo skiauterėmis, sudaro ypatingus miesto įdubimus ir išsikišimus, skiriančius miestą dalimis, sudarančius krantus ir maudykles, kur įsikįša žmogus su savo vietai atitinkančia daile.

Prie to viso pridėjus Brazilijos žmogaus simfoninį atjautimą spalvų sutartinės, regime visumą papildytą šviesiai linksmomis, dailios savo formomis, architektūros vaizdais, žavinčiais riškiai skirtingomis spalvomis ir paviršiais. Del to Rio miestas ir yra linksmas, dailus, grakštus, įvairus savo formomis ir pasakiškas savo žavingomis apylinkėmis.

Ir jei įvairiuose Rio pakrantėse pasižvalgysi į sudėtinį ir judantį viešpatį, maurojantį putotą, kibirkščiujantį, puolantį uolas ir maišantį smiltis, vėl pamatysi naują jūros grožį, tos jūros, kuri pereidama akiračio liniją, dingsta tolumoje ir didžiausia gyvybe juda tolimuose nematomuose krantuose, jungdama Rio dvasią su viso pasaulio visuotinu bendravimu ir visatos alsavimu.

Pirmiausia žiūrėtojui atrodo, kad jūra ji akimis ir dvasia perkelia į tolimą vaizdą, į besivaidenančią chimera, į kosminę fantaziją, į dievišką misteriją. Bet pagaliau susikaupus savyje iš tolumo ir pasakiško į artimą ir apčiuopiamą, pirmų pirmiausia matosi bekūnė banga šliaužianti prie kojų, kaip ir norėdama jas atpirkti nuo pasaulio dulkių. Ir ši žalsvai pienuota vilnis, stumiama kitos ir kitos, artinas prie žmogaus, lyg norėdama su juo pasikalbėti, ir tada bastebi, kad visa artima jūra irgi smaragdinė ir kad vilnys susidauždamas taškosi raudonomis kibirkštėmis nudažydamos baltas putas. Bet ilgiau žiūrint, po truputį žalsvumas keičiasi. Ir ši skysta ir pienuota žalsvumu, tyvuliuojanti po žmogaus kojomis, vartaliojasi ant tyriausių, balčiausių, irgi jūros išplautų smilčių, kurios nei teršia, nei plėmuoja.

Po pakrantės bulvarą žmonės vaikšto maldimos kostiumuos. Daugumui jų patinka mindžioti išplautą pakrantės smėlį. Ir pakelta nuotaika puola į vandenį, grumiasi su bangomis, pasineria švelnioje žalsvumoje ir plaukia į gilios jūros chimerišką mėlynę. Matyti abiejų lyčių jaunuomenės

nuo linksmumo, vandens ir putų besišypsą veidai; susiėmę rankomis, rodos lyg norėtų sulaikyti vilnis, suvaryti į avydę tas putokšles, lyg jūros avis, kurios be skaičiaus bliaudamos sudaro gilų, artimą ir kartu tolimą ūžimą. Bet jos nesiduoda sulaikomos. Pergali kliūtis, parbloškia besimaudančius, nedrausmingus piemenis, po visur pasipylusius, išskirsto ir sugrįžta tarp triukšmo ir juokų.

Saulė leidžiasi. Artinasi vakaras. Dangus, apšviestas nuo vakarų, persunkia daiktus šviesa, atspindi paviršiu, užlieja apylinkes, žilina uolas ir kibirkščiuoja viršūnėse, jaunas ir narsus, lyg didvyris.

Tai tinkamiausia valanda kopti į kalnus. Oro keliu (funkuleriu) nuo Urca užvažiuoji ant Pão de Assucar (Cukraus Galva). Tai milžiniška uola, drūta, kietu šonu, beveik apvali, storėjanti iš apačios į viršų ir smailėjanti arti viršūnės. Nuo jos matoma visa įlanka, begalinės vilnys ir didžioji miesto dalis. Uola siekia keturių šimtų metrų aukščio nuo jūros paviršiaus, kuri iš palengvo įžiūrima kaip juda ir putojasi žemai po kojų. Nepalyginamas vaizdas didingumu, spalvomis ir formomis.

Pradedant žvalgytis po jūrą, staiga pasimato milžiniška žuvis, kuri plauko, pasineria ir didžiausia iega drumsčia vandenį. Beveik gąsdina jos dydis ir iega, su kokia vilnis taško. Kuris turistų pirštu rodo didžuvės link. Kas ji? Beveik visi sprendžia, kad tai tikriausia banginis. Juda, plauko, pasineria drumsdamas vandenį ir putas. Tarp keleivių tik vienas žvitruolis šypsosi, kad išvaizda jį neapgauna. Kai jau visi persitikrinę drąsiai kalba apie tą žuvį, jis paaiškina: tat niekas kitas kaip tik tamsi, nelygi uola, kuri vos tesiekia jūros paviršiaus. Vilnys į ją atsimušdamas apsiputoja, judėdamos apdengia uolą ir vėl nubėga; toks vandens judėjimas ir sudaro iliuziją kad uola juda, taškosi, pasineria ir vėl iškyla. Ir kai jau patys užsispyrėliai mato, kad iš tikrųjų taip yra, priduria: panašiai esti beveik su visais mūsų sprendimais: apgaulingi panašumai, kaip kad Ptolomėjaus saulės sąvoka. Be abejo gera pamoka. Bet Rio de Janeiro dienos metu netinka galvojimas, bet tik grožiui, regėjimui ir stebėjimuisi.

Matant miestą nuo Corcovado (skait. Korkovado) viršūnė, širdis prisipildo pasigerėjimu. Kalno viršūnė (maždaug 715 metrų nuo jūros paviršiaus) pasiekiami traukinėliu, besisukaliojančiu apžėlusiais kalno šonais. Žmogaus nepaliestos girios kvapas linksmina sielą ir ją parengia didelioms vizijoms, nepaliesta giria greta didelio miesto! Širdis pradžiunga. Plaučiai godžiai alsuoja.

(Bus daugiau).

MUSU KOLONIJOS GYVENIMAS

MOKOS MOKYKLOS TĖVŲ SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 2 d. 8 v. v. «Dariaus ir Girėno» salėj įvyko mokyklos tėvų visuotinas susirinkimas. Jame buvo svarstyti svarbūs mokyklos klausimai, k. a. vaikų darželio steigimas, mokinių egzaminai, mokesčio klausimai ir kiti.

Be to, mokyklos vedėjas V. V. G. N., kai po mokyklos atstovas P. P. L. Kongreso trumpai pranešė apie Kongreso eigą ir kokie žygiai padaryti mokyklos vaikų susirašinėjimo bendradarbiavimo reikalu, apie mokyklai gautą vaikų literatūrą, biustą ir t. t. Dėl buv. konsulo a. a. Br. Steponaičio mirties buvo platus pranešimas, įvertinantis velionies nuopelnus lietuvių kolonijai, mūsų mokyklai, nušviečiantis tragiškos mirties liūdną faktą. Atsistojimu velionis pagerbtas, nutarta nupirkti vainikas.

Pasibaigus susirinkimui su pakeltu ūpu dalyviai apleido mok. salę.

Tėvas.

BR. ŪK. D-JOS «GRŪDAS» SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 3 d. 4 v. p. p. Mocos mok. salėj įvyko ūkininkų d-jos «Grūdas» visuot. narių susirinkimas, kuriame buvo dr-jos atstovo V. V. Gineikio Nalivaikos pranešimas iš P. P. Liet. Kongreso. Atstovas pažymėjo, kad kolonizacija yra susirūpinusi Lietuvos Vyriausybė, ir išstudijavus šį klausimą, bus realizuotas.

Po to buvo svarstyta d-jos perreformavimas steigiant ūkininkų bendrovę kooperaciniais pagrindais; įstatams paruošti išrinkta komisija. Be to, Vl. Eidrigevičius referavo amatų mokyklos steigimo reikalu.

Ūkininkas.

ATVYKSTA LIETUVIS DAKTARAS.

Teko patirti, kad iš Lietuvos po Naujųjų Metų ketina atvykti į S. Paulo daktaras Stasys Kudirka. Čia mano verstis medicina. Žymus jaunimo tarpe veikėjas.

Laukiame savo daktaro ir prityrusio veikėjo.

Lietuvis.

«VILTIES» S-GA IŠSTOJO IŠ BR. LIET. S-GOS.

Spalių mėn. 27 d. «Vilties» s-gos bendramė visų skyrių narių susirinkime apsvačius Br. Liet. S-gos v-bės veiklą nukreiptą prieš «Vilties» s-gą, nutarė išstoti iš S-gos.

JAU TURIME DIPLOMUOTĄ AGRONOMĄ.

Šio mėnesio pabaigoje Piracicaboj baigė aukštąją agronomijos mokyklą S. Paulo lietuviams pažįstamas gabus ir energingas studentas J. Zabrockis. Baigęs universitetą apsisototi mano S. Pauly. Greit turėsime kolonizacijai diplomuotą agronomą ir gabų visuomenės veikėją.

BAŽNYČIOS PAŠVENTINIMAS.

Lietuvių katalikų bažnyčios statyba Villa Zelinoj baigiama šio mėnesio gale. Didis ir sunkus darbas atliktas. Greit galėsime naudotis savo darbo vaisiais — melstis lietuviškoj bažnyčioj.

Klebonas kun. Sugintas lapkričio mėn. 14 d. 6 val. v. Šv. Antano bažnyčios salėn sukviėtė S. Paulo lietuvių organizacijų atstovus bei pasižymėjusius asmenis. Buvo pakviestas ir konsulas p. P. Gaučys. Buvo tartasi dėl bažnyčios pašventinimo iškilmių. Kad amžino paminklo pašventinimo momentą stipriau atmintų užfiksuoti ir iškilmingesniam įspūdžiui sudaryti nutarta kviesti žymesnių asmenų k. a. šventinimo apeigoms atlikti — J. E. S. Paulo Arkivyskupą D. Duarte Leopoldo e Silva ir padėjėją jauną vyskupą, iš Lietuvos J. E. Vyskupą Bučį, J. E. Lietuvos Įgaliotą Ministerį P. Amerikai p. J. Aukštuolį ir daug kitų. Taip pat nutarta suruošti priėmimą su programa. Šiuo reikalu rūpintis pavesta specialiai išrinktam komitetui. Bažnyčios pašventinimas įvyks 1936 m. vasario 16 d. — Nepriklausomybės šventės proga.

VAIKŲ SKYRIUS.

Nuo šio numerio žurnalo skiltyse įvedamas mūsų mažiesiems pasiskaityti iš dviejų puslapių vaikų skyrius, kurį ved. mok. V. V. Nalivaika. Jame vaikai ras pasiskaitymų iš mažųjų gyvenimo. Tuo vaikai bus pratinami sekti periodinę spaudą, pratinami mėginti dalyvauti spaudoje.

Tad teveliai, globėjai bei auklėtojai nepašykštėkit savo vaikučiams norintiems rašinėti — auklėjamojo turinio pasakų, atsitikimų bei kelionių įspūdžių, norintiems žurnalą įsigyti — užsiprenumeruoti. Visi į talką.

Nuo sekančio «Vilties» s-gos numerio įvedamas moterų skyrius, kurį ves Z. Nalivaikienė.

AMATŲ MOKYKLOS REIKALINGUMAS.

Baigiančiųjų pradžios mokslą mūsų kolonijoj jaunimo skaičius kasmet didėja. Baigiusieji, neturėdami jokios specialybės ir būdami darbu

darbui nepasiruošę, turi už menką atlyginimą atsidurti nepažįstamojo fabriko sienose. Šitokios aplinkybės jaunimą moraliai prislėgia, jis jaučiasi bejėgis ir materialiai bevertis. Ateitis jo ūkana, nėko nežadanti, vien skurdą telemianti. Todėl pasistenkime sudaryti patogias sąlygas jam pakilti iš tokio gyvenimo sukūrio. Ateity už mūsų darbą dvigubai atmokės. Paruoškime jį jaunystėje prieš pastovesnio darbo — amato. Momentas pribrendęs. Keliama klausimą gvildinti emėsi šioj srity prityrę asmens, kaip inž. p. Cimblėris, p. VI Eidrigėvičius ir kiti. Neseniai buvo posėdis, išrinkęs komisiją gvildinti šiais klausimais iš inž. p. Cimblėrio, p. VI. Eidrigėvičiaus, p. St. Puišio ir p. V. V. Nalivaikos. Amatų mokyklos reikalingumo klausimu inž. Cimblėris «Vilties» sekančiame numeryje painformuos plačiau koloniją. Linkime kuo sekmingiausio darbo naujai išrinktai komisijai.

VAIKŲ DARŽELIO STEIGIMO KLAUSIMU.

Iš aukščiau įdėto str. «Vaikų darželis», matyti kokią svarbą turi šis klausimas mūsų kolonijoj auklėjamoju, nutautėjimo ir tėvų bei globėjų priežiūros pavadavimo atžvilgiais, nes vaikai darželyje bus auklėjami pagal pedagogijos reikalavimus, nuo mažens mokysis gimtosios kalbos, ir tėvai bei globėjai bus laisvi nuo vaikų priežiūros.

Tad visi, kas rūpinasi savo vaikų ateiti-

mi, šį klausimą turėtų nuodugnai apsvarstyti. Pasitarti šiuo klausimu ir užsiregistruoti galima Mokos «Dr. V. Kudirkos» v. liet. pr. mokykloj pas Z. Nalivaikiene. Susirašius reikalingam skaičiui, darželis bus steigiamas.

ATVYKO p. JONAS STEPONAITIS.

I S. Paulo m. lapkričio mėn. 23 d. atvyko buvusio konsulo a. a. Broniaus Steponaičio brolis J. Steponaitis. Atvykimo tikslas — brolio laidojimo reikalai ir susipažinimas su velionies mirties apystovomis bei priežastimis.

Teko patirti, kad tuo reikalu veda stropų tardymą. Tardymo daviniai vėliau paaiškės.

A. A. BRONIAUS STEPONAIČIO IŠLYDEJIMAS.

Teko patirti, kad velionies kūnas gruodžio mėn. 9 d. iš Santos uosto suomių laivu gabenamas į Lietuvą. Paskutiniai pagarbai pareikšti S. Paulo lietuvių organizacijos ruošia iškilmingą išlydėjimą šia programa.

Gruodžio 7 d. 5½ val. vak., visi lietuviai atvyksta į kapines «Araça», kur ant karsto sudedami vainikai. Iš kapinių kūnas vežamas į «Dr. V. Kudirkos» mokyklą ir salėj pašarvuojamas. Vėlionies nuopelnai ir asmuo iškeliami prakalbomis.

Kitą dieną, sekmadienį, lietuviams leidžiama aplankyti vėlionį. Prie karsto stovės skautų garbės sargyba. Pirmadienį 9 val. ryto iš mokyklos laidotuvių automobiliu vežamas į Santos. Visi lietuviai norintieji palydėti į Santos, prašomi iš anksto užsirašyti Mokos mokykloj ir Šv. Antano liet. kat. Bažnyčioj, nes reikalinga kiekvienam išvykstančiam iš S. Paulo m. ribų specialus leidimas. Lydima omnibusais.

ŽURNALUI AUKOS.

Antanas Vienuolis Žukauskas 20 litų, V. V. Gineikis Nalivaika 50\$000 ir Ant. Serbenta 20\$000.

Visiems aukavusiems žurnalo naudai tariame nuosirdų ačiū.

REDAKCIJA.

Redaguoja P. Korsakas

SPAUSTUVE HALLER

E. BRUNO HALLER

Rua Prates, 141 - Tel. 4-2782 - São Paulo

IVAIRŪS SPAUSDINIAI

Kainaraščiai, katalogai ir
visokie spalvuoti darbai.

KAINOS PRIEINAMOS

Atliekame visokius užsakymus lietuvių kalboj

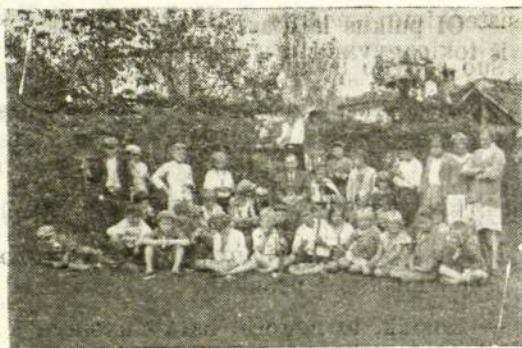
Kiekvienas susipratęs lietuvis skaito vienintelį P. Amerikos lietuvių žurnalą «VILTIS»

LIETUVI!

Artinasį 1936 metai. Prisimink, skaitytojau, kad jau laikas atnaujinti žurnalo prenumeratą. Jei dar nuolat tavę nelanko «VILTIS», tad pasiskubink išsirašyti.

Prirengiamieji statybos čiaurai.

Po sunkaus darbo poilsis.

ATVIRAS LAIŠKAS.

Brangūs Broliai ir Sesutės!

Sveikiname visus Broliaukus ir Sesutes, kas prisiuntė mums laiškus iš Lietuvos per mūsų mylimą mokyklos vedėją V. V. Nalivaiką - Gineikį, kuris grįždamas iš Tėvynės spalio 10 d. atvežė. Mes ilgai džiaugėmės jais. Keletą kartų laiškus perskaitėm, kad geriau įsitęmyti kas rašoma. Juos saugome nepaprastai, kad nepamesti. Be galo esame Jums dėkingi, kad mus, taip toli nuo Tėvynės atskirtus, neužmirštate, gražiais Lietuvos gamtos vaizdeliais ir aprašymais supažindintų gimtuoju kraštu. Ypatingai esame nustebinti prisiūstais Lietuvos vaizdais. Kokie jie yra malonūs, gražūs, tiesiog pasakiški. Mes gimtinę labai

tokiu tempu eis greičio vystimas, tai už kiek laiko užmigęs žemėje, pabusi mėnulyje arba kokiame nors kitame dangaus kūne. Tas poetiškas mintis sutrukdė vakarykštis keleivis jugoslavas. Priėjo ir sako:

— Tai tas baikininkas vėl šposą iškrėtė.

— ?

— Perstatė išplaukimo laiką šios dienos 12 val.

Tokiu būdu visos mano poetiškos mintys nuėjo.

Tačiau apie 12 valandą tikrai išplaukėm.

Na manau, dabar turiu arčiau susipažinti su keleiviais, juk kartu keliaujam, tai kaip ir viena šeimyna skaitosi.

"Macedonier" 3-IX-35.

Bahia-Pernambuco.

mylime, bet mažai beprisimenam, nes maži išvažiavom. Trokštame pažinti ją kuo daugiau. Mes tikimės, kad turėsime kada nors gyvenime laimės nuvykti brangion Tėvynėn, tad jau daug ką žinosime iš Jūsų aprašymų, daug turėsime pažįstamų.

Baigdami šį trumpą laiškėli nuširdžiausiai dėkojame Jums už prisiūstus laiškus, sveikinimus ir įvairių dalykų linkėjimus. Manome, kad ateity dar labiau vieni kitus pažinsime, supažindinsime su savo gyvenimu ir liksime neatskiriama draugais.

Į gautus Jūsų laiškus, kiekvienas atskirai išsiuntėme atsakymus, vaizdeliais paįvairindami ir supažindindami su Brazilijos gamta, gražesniais miestų rūmais, paminklais ir k.

Laukiame daugiau Jūsų įdomių laiškų. Liekame Jus gerbią ir mylį:

Mokyklos vardu įgalioti pasirašyti:

St. Ambrozevičius, O. Nizevičiūtė
El. Šlapėlytė, Vyta. Mazietis, K. Juodzevičius, Alb. Paskauskaitė, Ad. Namajūnaitė, Vl. Butrimas, J. Laurinavičius.

S. Paulo, 1935 m.
lapkričio mėn. 12 d.

SUNKU PASAKYTI.

Mokytojas klausia Jonuko:

— Pasakyk, Jonuk, kiek tu sumokėsi pinigų už 3 sąsiuvinus, jei už vieną krautuvėį prašys 200 reisų?

— Sunku pasakyti, pone mokytojau, nes aš nežinau, kiek dar nuderėsiu.

REIKALAI.

Kartą ėjo asilas ir šuo ir rado laišką. Asilas pradėjo garsiai skaityti. Laiške buvo parašyta apie šieną, avižas, dobilus ir t. t.

— Oi puikus laiškas! — sako asilas.

Šuo supyko ir tarė:

Vieni niekai! Nieko nėra nei apie mėsą, nei apie kaulus.

AR TU ŽINAI?

Mažas Kazelis apsimovė dideliais tėvo batais ir pėdas nusuko į užpakalį.

— Kaziuk, tu negerai batais apsiavei!

— Ką tu žinai, į kuria pusę aš eisiu.

ATSIPRAŠĖ.

Mažas Jonelis supykęs pavadino broliuką Kazelį kvailiu.

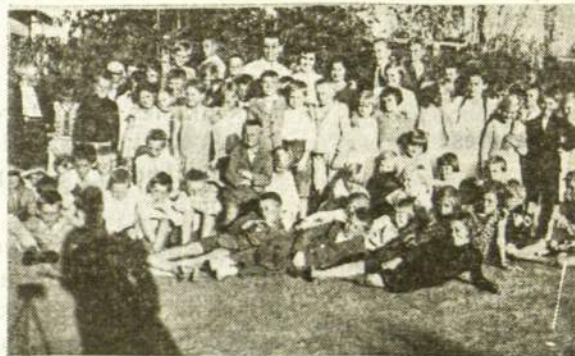
— Negrazu, Joneli, taip broliuką vadinti. Dabar atsiprašyk! — ragino jį mamytė.

— Atsiprašau, Kazeli, kad tu kvailas... pasakė apkabinęs už kaklo broliuką Jonelis.

GERAI ATSAKINĖJO.

— Juozuk, ar gerai atsakinėjai per egzaminus?

— Taip, labai gerai. Mokytojui taip patiko, kad liepė dar kartą ateiti atsakinėti.

«Dr. V. Kudirkos» v. liet. pr. mokyklos mokiniai.

SUSIRAŠINĖJIMAS.

Su «Dr. V. Kudirkos» v. liet. pr. mokyklos mokiniais per mokyt. V. V. Nalivaišką Lietuvos mokiniai užmezgė susirašinėjimą. Jau prisiūsta iš Lietuvos daug laiškų ir dabar tebegauinama.

Iš Kauno berniukų amatų mokyklos rašė: A. Fidirka, A. Peškys, Br. Olšauskas, M. Putrimas, Č. Madalinskas, J. Sirgėdas, B. Rėdikas, Edv. Abramavičius, A. Sabaliauskas.

Iš Kauno mergaičių amatų m. rašė. M. Rinkevičiūtė, A. Oziakauskaitė, St. Mačioniskytė, L. Mogyliūtė, N. Skiečiūtė, Br. Krasauskaitė, J. Vivenčiūtė.

Iš Kauno «Aušros» bern. Gimnazijos: J. Minius, Alg. Pulkauninkas.

Kauno «Dr. V. Kudirkos» mokyklos — V. Minius.

Ukmergės apsk. Bartkūnų pr. mok.: S. Rinkevičius, O. Rinkevičiūtė, K. Dikaite, Alf. Dūdas.

Utenos gimn. — Pr. Ivonis, Marijampolės Marijonų gimnaz. — J. Sedukis.

Gražesnius laiškus paskelbsmime vėliau.

V. Kuolaitis.

Žiema Lietuvoje.

Šaltoji žiemuzė
pas mus jau atėjo,
nuo medžių lapeliai
visi nubyrėjo.

Paukštelių dainelės
senai jau nutilo,
tiktai šiaurys vėjas
vis blaško po šilą.

Aukštai vyturėlis
lauke nečyrena,
piemuo gyvulėlių
ganyti negena.

Ir viskas nuliūdo,
nuliūdo giruzė,
ir ji jau suprato,
kad pas mus žiemuzė...

Kur rūtos žaliavo,
bijūnai bujojo,
ten baltas sniegelis
jau viską apklojo.

Kur pievos žaliavo
ir gėlės kvepėjo,
ten sūkuriai laksto
nuo šaltojo vėjo.

Miške ir laukuose
dūksta vėjas šaltas, —
iš kur tik pažiūri —
vien tik sniegas baltas.

Siuvėju Dėmesiui

Duodame vyriškų ir moteriškų rūbų kirpimo pamokas labai prieinamomis sąlygomis.

JUOZAS ir STASYS ŠLIKTAI

Siuvėjai - specialistai, diplomuoti Chmieliansko Kirpimo ir Siuvimo Akademijoje Kaune su ilgamete darbo praktika Lietuvoje ir São Paulo.

Vyriškų rūbų kirpimo pamokos duodamos ant rua Duque de Caxias Nr. 6 — A; moteriškų — rua Conceição Nr. 79-A. Ten pat siuvami, sulig naujausių madų vyriški ir moteriški rūbai. Didelis medžiagų pasirinkimas.

Vokiečių fotografijų įstaiga.

“BERNARDO”

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, o taip su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103)
Tel. 4-5576 - São Paulo

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Rastinė: Rua Direita, 2 - 2-as aukštas salė 5.
Tel. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
Kalba lietuviškai.

DOMĖS!

DOMĖS!

Naudokitės gera proga.

Jei rengiatės sau guštą sukti ir norit parinkti geromis sąlygomis tinkamą vietą, tai kreipkitės pas Antonio Guerino, Rua Madre de Deus, 48 Nr. Moka.

Parduodami sklypai ir statomi namai ilgam išsimokėjimui, randasi geroje vietoje — netoli Lietuvių pr. mokyklos, susisiektas puikus — tuojau prie pat sklypų kursuos omnibusai, elektros šviesa, greit bus pravesta vandentiekis ir kanalizacija.

Tad neatidėliokit, nes kainos tuoj pakils.

Pasiteiraukite — isitikinsite.

JAUNIME, tavo jauna dvasia visuomet

reikalauja peno. Tu gyveni ne nien kūnu, bet ir siela. Tu privalai maitinti savo dvasią lietuvišku spausdintu žodžiu. Nieko nelaukdamas užsisakyk vienintelį Pietų Amerikoje jaunimo žurnalą

“VILTIS”

Tu jame rasi visada daug naudingų pasikaitymų, apysakų gražių vaizdelių iš savo gimtinės ir kitų kraštų, daug įdomių ir pamokinančių straipsnių, eileraščių, juokų ir kt.

«VILTIS» metams kainuoja tik \$8000, pusmečiui \$5000. Į Lietuvą — metams \$15000 pusmečiui \$8000. Į visas Amerikos valstybes metams \$12000, pusmečiui \$6000.

Pinigus siųsti “VILTIS” Caixa Postal 3074
SÃO PAULO

Redakcijos ir Administracijos adresas: RUA LITHUANIA, 13
SÃO PAULO

BRANGUS JAUNIME,

neužmiršk, kad B. L. S-gos «VILTIS» Bom Retiro sk. š. m. gruodžio mėn. 14 d. gatvėje Ribeiro de Lima, 17-A. rengia visų taip senai laukiamą

KONCERTA

Koncerto programa bus labai įvairi: solo, duėtai, kvartėtai ir mišrus choras.

Tad nei vienas nepraleiskite šios puikios progos pasiklausyti lietuviškų dainų, o vėliau linksmi pasišokti grojant «Vilties» dūdų orkestrui.

PRADŽIA 8,30 val. v. — PABAIGA 4 val. ryto.

Tik neužmirškite antrašo: rua Ribeiro de Lima nr. 17-A - 2 aukš. (Prie pat «Luz» sodo)

Valdyba.

AUKŠTA VIETA, GERAS ORAS, PLAČIOS GATVĖS, SVEIKAS VANDUO, ELEKTROS
 ŠVIESTA, LIETUVIŲ, BAŽNYČIA IR T.T. BONDŽIŲ, AUTOBUSŲ IR TRAUKINIŲ SUSISIEKIMAS
 SKUBEKIT. ĮSIGYTI NUOSAVĄ ŽEMĖS SKLYPĄ! DUODAMA MATERIOLAS IŠSIMOKĖ-
 JIMUI, DAR YRA ŽEMĖS PO 10#000 UŽ M.² ILGAM IŠSIMOKEJIMUI. TEIRIAUTIS:
 PRAÇA ANTONIO PRADO Nº3 SOB. TELEPHONE 2-5023
 VIETOJE:
 PAS KARLOS KORKISCHKO
 AV. ZELINA Nº 33
 ŽEMĖS SAVININKAS CLAUDIO MONTEIRO SOARES.